

Lannoo

Lesbrief

Iedereen telt mee

DOELGROEP: leerlingen basisschool

Iedereen telt mee
Kristin Roskifte
ISBN 978 94 014 9264 5

Over de lesbrief

Deze lesbrief hoort bij het boek [Iedereen telt mee](#), een ongelooflijk leuk en aantrekkelijk prentenboek waarin verschillende verhaallijnen verborgen zitten. In het boek zijn heel veel mogelijkheden tot identificatie. Wie weet kom je jezelf wel tegen of herken je een gebeurtenis? Of een gevoel dat je ervaart? Bovendien maak je ook kennis met personen, gebeurtenissen en gevoelens die dan weer helemaal anders zijn dan die van jou. Heel wat sociale thema's en emoties zijn verwerkt in het boek, wat het bijzonder actueel en bruikbaar maakt voor een brede doelgroep. Iedereen zit in het boek, iedereen telt mee!

Deze lesbrief is als volgt opgesteld:

1. Kennismaking met het boek
2. De verhaallijn rond Thomas
3. De verhaallijn rond verliefd zijn – trouwen
4. De verhaallijn rond overlijden
5. De verhaallijn rond de detective
6. De verhaallijn rond zwangerschap
7. De verhaallijn rond de man met de smartphone
8. De verhaallijn rond de gevangenis
9. De verhaallijn rond de klasknuffel
10. AAN DE SLAG

Je kan met dit boek aan de slag met individuele kinderen, met groepjes kinderen, met de hele klas of enkele klassen samen, zelfs met de hele basisschool. [Iedereen telt mee](#) is een prachtige boodschap om mee te geven, en zeker aan 2,5- tot 12-jarigen.

Deze lesbrief reikt ideeën aan om het boek te gebruiken als jaarproject of 14 daags project voor een hele basisschool. Maar de uitgewerkte voorbeelden (zie: De verhaallijnen die je vindt wanneer je de QR-code scant die achteraan in het boek staat) kunnen uiteraard ook als losstaande lessen of thema's worden gebruikt zonder er een groot project van te maken.

1 – Kennismaking met het boek

Het boek is, als je het de eerste keer doorneemt, vooral een boek vol raadsels. Je wordt uitgedaagd om op zoek te gaan naar bepaalde figuren.

Het boek is, zeker voor jongere kinderen, ook een leuk kijkboek. Er is zoveel te zien en te ontdekken.

Afhankelijk van de leeftijd en interesses van de kinderen, kan je scènes selecteren om mee aan de slag te gaan.

Bij deze eerste kennismaking hoeft de figuur van Thomas (verhaallijn 2) nog niet aan bod te komen. Deze kan bij een verdere verwerking op een originele manier geïntroduceerd worden.

Scan de QR-code en ontdek wat er achter elke prent schuilt.

2 – De verhaallijn rond Thomas

→ [Kennismaking met Thomas](#)

Eenmaal de kinderen het boek hebben leren kennen en geprikkeld zijn, kunnen ze kennismaken met Thomas, het hoofdpersonage van deze verhaallijn.

Afhankelijk van hoe leerkrachten met dit boek aan de slag willen gaan, kan dit voor een klas gebeuren of voor de hele school.

Het is leuk als de kennismaking op een muzische manier gebeurt. Bijvoorbeeld:

- Via een toneel: Hierbij engageert een leerkracht/leerling zich om de rol van Thomas gedurende het hele project op zich te nemen.
- Via poppenkast: In de winkel zijn er tal van mooie, grote handpoppen te koop. Daar zit vast 'een Thomas' tussen. Of misschien kun je in een tweedehands-winkel wel de ideale pop vinden? Of misschien ken je iemand die zelf een Thomas kan maken?

Na de kennismaking kan het verhaal of enkele scènes uit het boek besproken worden. Daarna kunnen de klassen aan de slag met de scènes die hen het meest aanspreken.

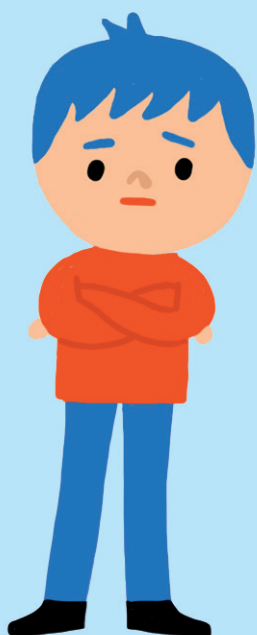
Rode draad

Thomas wordt de rode draad van het project.

Op geregelde tijdstippen kan hij een scène uit het boek aanreiken die actueel is, die in een les aan bod komt of waar nood aan is.

Er zullen scènes zijn die door de hele school gedragen kunnen worden, maar ook scènes die meer geschikt zijn voor jongere of oudere leerlingen. Soms zal een onderdeel meer aansluiten bij specifieke thema's van een bepaalde klas.

- De verhaallijn van Thomas bevat eerder kleinere lesjes of sluit goed aan bij al bestaande lessen. Dan kan je naar het boek teruggrijpen als een vaste waarde waar de kinderen mee werken. De echte uitgewerkte thema's vind je meer in de andere verhaallijnen. Het volledige verhaal van Thomas levert veel aanzetten, om een thema goed in te leiden.

Ideeën en concrete uitwerking van de verschillende scènes

Nu volgen ideeën en concrete voorbeelden om met de verschillende scènes uit het boek aan de slag te gaan.

Scène 1

→ [Thema uitwerken rond introductie.](#)

- *Tweede leerjaar bij begin schooljaar:* Via Thomas een kennismakingsopdracht voor de leerlingen formuleren. (Tweede leerjaar omdat op de verjaardagskaart te zien is dat Thomas 8 jaar is.) Teken of breng 1 of 2 dingen mee die bij je passen. Net zoals de stok, de wereldbol en de klasknuffel die passen bij Thomas. Tijdens een kringmoment (of in groepjes) vertellen de kinderen elkaar over hun voorwerpen. Ook de juf/meester heeft voorwerpen mee. Zo leren ze elkaar wat beter kennen.
- *Kleuters:* Ook de klasknuffel mag mee naar huis.
- *Bovenbouw:* Thomas introduceert zijn wereldbol in een klas als de lessen over de wereldkaart en wereldbol op het programma staan. (Aanvullend: In scène 24 vindt Thomas op de rommelmarkt een wereldbol die er wat anders uitziet dan de zijne.) De leerlingen wereldbollen laten vergelijken om verschillen en gelijkenissen te laten ontdekken.

Scène 2

→ [Thema uitwerken rond filosoferen.](#)

- Enkele mogelijke vragen:
 - Wat als het kleine paddenstoeltje onderaan de prent bewoond zou zijn?
 - Wat als de bloemen koekjes zouden zijn?
 - Wat is liefde?
 - Kunnen planten voelen?
- Ook de vragen die achteraan in het boek tussen de zoekopdrachten staan, kunnen gebruikt worden om te filosoferen.

Scène 3

→ [Thema uitwerken rond winnen en verliezen.](#)

- Dit kan gebruikt worden bij gezelschapsspelletjes, sport,...
- Iedereen verdient een medaille: ga op zoek naar elkaars talenten.

Scène 4

→ [Thema uitwerken rond muziek.](#)

Scène 5

→ [Thema uitwerken rond familie: grootouderweek – moederdag – vaderdag.](#)

- Ook in de volgende scènes komen aspecten van 'familie' aan bod: [2](#), [8](#), [9](#), [10](#), [12](#), [15](#), [20](#), [30](#), [50](#), [60](#), [65](#), [90](#), [135](#). Dit is echter geen verhaallijn, de scènes zijn los te gebruiken.

Scène 6

→ [Thema uitwerken rond mediawijsheid of eenzaamheid.](#)

- Zie verhaallijn 7 rond de man met de smartphone.

Scène 7

→ [Thema uitwerken rond raadsels.](#)

- Op deze afbeelding staan 2 'fouten'. De man in het midden kijkt niet zoals werd gevraagd en de man op de zesde plaats houdt het bordje ondersteboven. Deze afbeelding kan gebruikt worden om 'zoek de verschillen- en zoek de fouten-opdrachten' of andere raadsels aan te brengen.

Scène 8

→ [Thema uitwerken rond groepsvorming.](#)

- Te gebruiken wanneer groepsverdeling in een turnles of op de speelplaats moeilijk verloopt.

Scène 9

→ [Thema uitwerken rond wachten of mediawijsheid.](#)

- Zie verhaallijn 7 rond de man met de smartphone.

Scène 10

→ [Thema uitwerken rond de kapper \(voor kleuters\).](#)

- Een bezoek aan een kapsalon of een kapper uitnodigen in de klas is hierbij een meerwaarde.

Scène 11

→ [Thema uitwerken rond groepsvorming of sport.](#)

- Kan gebruikt worden bij het begin van het schooljaar of wanneer een kind niet graag naar school komt. Identificatie met de keeper gebruiken om zo tot een gesprek te komen.

Scène 12

→ [Thema uitwerken rond datum of verjaardagen.](#)

- Naar aanleiding van een verjaardag die nadert creatief aan de slag gaan met de klas door een aftelkalender te maken. Dat kan door kruisjes te zetten. Maar bij kleuters is het ook leuk om elke dag een stukje papier af te laten knippen.
- Aan bod laten komen dat ergens naartoe leven, ergens naar verlangen ook heel mooi en waardevol is. Als het dan eindelijk zo ver is, is het dubbel genieten.
- Een verjaardagskalender maken bij het begin van het schooljaar.

Scène 13

→ [Thema uitwerken rond kunst.](#)

- Zelf aan de slag gaan met de schildersezels. Dit kan voor alle leeftijden.

Scène 14

→ [Thema uitwerken rond angst.](#)

- Identificatie met de bange mensen gebruiken om zo tot een gesprek te komen over je angsten overwinnen.

Scène 15

→ [Thema uitwerken rond overlijden.](#)

- Zie verhaallijn 4 rond overlijden.

Scène 16

→ [Thema uitwerken rond de lente, de natuur of de seizoenen.](#)

- Creatieve verwerking: op locatie in een tuin gaan werken: onkruid verwijderen, zaaien en planten, kippen verzorgen, compost verspreiden,....
- Moestuïnproject op school inrichten, al dan niet in 1m². Een klas is verantwoordelijk en ook de oogst gebruiken op school, om bijvoorbeeld soap te maken.

Scène 17

→ [Thema uitwerken rond ziek zijn.](#)

- Scène kan gebruikt worden als ondersteuning wanneer iemand zich kwetst op school en naar de spoedafdeling moet.

→ [Thema uitwerken rond iets kwijt raken.](#)

- Zie ook verhaallijn 9 rond de klasknuffel.
- Verwerkingsopdracht voor kleuters: de klasknuffel verstoppen in de klas en de kleuters (in groepjes) laten zoeken. Bij de oudste kleuters kan je tips geven door 'warm' of 'koud' te zeggen. Bij de jongste kleuters een muziekdoozje bij de knuffel verstoppen. Dan krijgen ze auditieve ondersteuning tijdens hun zoektocht.

Scène 18

→ [Thema uitwerken rond lezen en de bibliotheek.](#)

- Te gebruiken tijdens de Jeugdboekenweek.
- Een bezoek aan de plaatselijke bibliotheek is voor jong en oud een meerwaarde.

Scène 19

→ [Thema uitwerken rond beroepen.](#)

- Scène kan gebruikt worden als ondersteuning bij een gesprek over wat de kinderen later willen worden.

Scène 20

→ [Thema uitwerken rond evolutie en de oerknal.](#)

- Let op de zelfportretten die aan de muur hangen. Dit is een leuke creatieve opdracht bij het begin van het schooljaar: elk kind een zelfportret laten maken. En om helemaal in het thema van het boek te blijven, kan er op elk portret een briefje 'Jij telt' komen.
- In deze scène ontdek je ook dat niet iedereen even lekker in zijn vel zit. Deze prent biedt mogelijkheden om hierover een gesprek op gang te brengen.
- Ook de rolstoel duikt wel eens op in de klas. Soms permanent, soms tijdelijk. Ook deze kinderen zitten in het boek!

Scène 21

→ [Thema uitwerken rond spelletjes op de speelplaats.](#)

- Verstoppertje spelen is leuk voor jong en oud! Nog leuker en motiverender wordt het als ook de leerkrachten eens mee verstoppertje spelen.
- Varianten van verstoppertje spelen: omgekeerd verstoppertje, verstoppertje zwaai (wuivertje), verstoppertje kiekeboe, jezelf vermommen, ...

Scène 22

→ [Thema uitwerken rond persoonlijkheid.](#)

- Hier vind je iemand die van rust en stilte houdt. Zo zitten er ook kinderen in elke klas.
Suggestie: elke dag minstens één rust- of ademhalingsmoment inbouwen. Zeker na een pauze kan dit voor deze kinderen maar ook voor alle andere kinderen en voor de leerkracht, bijzonder goed doen.
- Er blijkt een grote verscheidenheid aan karakters uit deze prent. Dat lees je in de tekst. Deze verscheidenheid is er ook in een klasgroep. Vragen aan de leerlingen of iemand zich kan identificeren met iemand van op de afbeelding. En zo niet, de kinderen laten verwoorden wat zo eigen is aan hun karakter

Scène 23

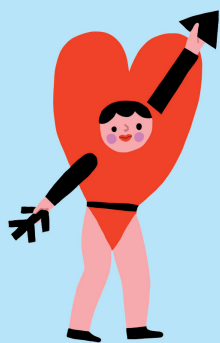
→ [Thema uitwerken rond de gevangenis.](#)

- Zie verhaallijn 8 rond de gevangenis.

Scène 24

→ [Thema uitwerken rond geld.](#)

- Concrete verwerkingsopdracht: een rommelmarkt organiseren op school.
 - Dit kan voor een extern publiek. Daarbij is het niet alleen een uitdaging om verkopers te vinden maar meer nog om voldoende reclame te maken om heel veel kopers aan te trekken.
 - Maar het kan ook intern. Alle kinderen van de klas (of enkele klassen) brengen een stuk speelgoed mee naar school. Een stuk dat nog mooi en in degelijke staat is. Met deze stukken wordt een winkeltje opgebouwd. De kinderen brengen ook elk €1 (of ander bedrag) mee naar school. Met deze euro mogen ze elk om beurt een stuk speelgoed kopen in het winkeltje. Leerkrachten voorzien best een aantal extra stukken speelgoed zodat ook de kinderen die laatst aan de beurt komen nog kunnen kiezen.
 - De opbrengst kan voor een schoolproject dienen of geschonken worden aan een goed doel.

Scène 25

→ [Thema uitwerken rond carnaval.](#)

- Kinderen kunnen zich verkleden, bijvoorbeeld in iets wat meer vertelt over wie iemand is.
- Talentencarnaval: zich verkleden in iets waar je goed in bent of van houdt. Eventueel een toonmoment op de rode loper houden, zodat iedereen zijn momentje van roem krijgt.
- Selfies maken.

Scène 26

→ [Thema uitwerken rond winkelen, de supermarkt of de markt.](#)

Scène 27

→ [Thema uitwerken rond kunst.](#)

- Te combineren met scène 13.

Scène 28

→ [Thema uitwerken rond talenten.](#)

- Op zoek gaan naar je eigen en elkaars talenten: welke cake zou jij bakken?
- Te combineren met scène 3.

Scène 29

→ [Thema uitwerken rond kleuren.](#)

Scène 30

→ [Thema uitwerken rond het park of de natuur.](#)

- Te combineren met scène 16.

→ [Thema uitwerken rond blind zijn.](#)

- Je leest dat de man die op het gazon loopt daar een goede reden voor heeft. Hij is blind en kan het waarschuwingsbord niet zien.

Scène 45

→ [Thema uitwerken rond het verkeer.](#)

- Concrete opdracht voor oudste kleuters en 1ste, 2de leerjaar: turven welke voertuigen voorbij school komen.

Scène 50

→ [Thema uitwerken rond winkelen.](#)

- Te combineren met scène 26.

Scène 60

→ [Thema uitwerken rond verliefd zijn en trouwen.](#)

- Zie verhaallijn 3 rond verliefd zijn en trouwen.

Scène 65

→ [Thema uitwerken rond familie.](#)

- Start een gesprek over twee- en meerlingen.
- Zie ook de suggesties bij scène 5 voor meer over 'familie'.

Scène 75

→ [Thema uitwerken rond sport of hobby's.](#)

- Introductie van een sportdag.
- Introductie van lopen voor het goede doel.

Scène 85

→ [Thema uitwerken rond film.](#)

- Te gebruiken in de bovenbouw bij een filmproject: de leerlingen vertellen over een film die hen heeft aangegrepen.
- Er wordt een scenario bedacht voor een kortfilm + die wordt ook opgenomen en vertoond.

Scène 90

- [Thema uitwerken rond talenten.](#)
- Te combineren met scène 3 en 28.

Scène 100

- [Thema uitwerken rond spelletjes op de speelplaats.](#)
- Te combineren met scène 21.

Scène 135

- [Thema uitwerken rond landen of op reis gaan.](#)

Scène 200

- [Thema uitwerken rond zomer, zee, zand en water.](#)
- Te combineren met scène 135.

Scène 400

- [Thema uitwerken rond betogingen.](#)
- Bespreken van de thema's op de spandoeken. Wat betekenen die woorden?
- Voor de bovenbouw: Welk thema is voor jou belangrijk? Waarvoor zou jij betogen? Wat zou jij op je spandoek zetten?
- Creatieve verwerking: spandoeken maken rond een thema dat leeft in de klas of op school. Bijvoorbeeld: verkeersveiligheid, beweging,...

Scène 1000

- [Thema uitwerken rond de ruimte.](#)
- Te combineren met scène 20.

Scène 7 500 000 000

- Iedereen telt mee!

Enkele losse ideeën

- Medaille of stickertje voor elke leerling met: 'Jij telt mee'
- Briefjes op elke spiegel op school met: 'Jij telt mee'

Apotheose

- Mogelijke apotheose als er wordt gekozen voor een schoolproject: in een 'show', met Thomas in de hoofdrol, stellen de klassen aan elkaar één scène voor die ze hebben uitgewerkt. Dit kan door een vertelling, een lied, een gedicht, een dans, een presentatie, een toneeltje,...
- Mogelijke apotheose per klas (enkel lagere school): leerlingen vertellen elkaar in welke figuur ze zich in het boek hebben herkend.
- Het is ook leuk om een fotootje van hun gezicht op hun figuur in het boek te kleven. Of als ze zich niet hebben teruggevonden in het boek, kunnen ze een foto van zichzelf bij een bepaalde scène kleven. Op die manier telt ook iedereen uit de klas! Het boek kan mee schuiven met de klasgroep schooljaar na schooljaar.
- Mogelijke apotheose per klas (voor kleuters): foto van elke kleuter in het boek kleven op een plaats naar keuze. Ook hier geldt: iedereen uit de klas telt! Veel kans dat het boek het populairste in de boekenhoek wordt.

3 – De verhaallijn rond Verliefd zijn – Trouwen

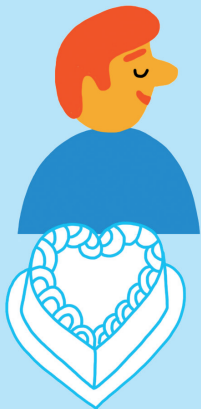
Deze verhaallijn speelt zich af in volgende scènes: [6](#), [18](#), [25](#), [27](#), [28](#), [30](#), [50](#), [60](#), [135](#), [200](#), [400](#), [1000](#)

Deze verhaallijn is leuk om te gebruiken:

- Rond 14 februari – Valentijn.
- Als de ouders van een leerling trouwen.
- Als een leerkracht trouwt.
- Als twee kinderen verliefd zijn.

Activiteiten als verwerking van deze verhaallijn:

- Knutselopdrachten rond hartjes.
- Een brief voor mijn lief.
- Kookactiviteit: hartjeskoekjes of hartecake.
- Een hartje voor.... 'iemand die ik heel graag zie'.
- Een trouw en trouwfeest in de klas: uitnodigingen maken, de klas versieren, hapje en drankje voorzien, burgemeester en schepen uitnodigen, dansfeest,...
- Dramaspel: scène in de lift naspelen.
- Dramaspel: scène in de bibliotheek naspelen.

4 – De verhaallijn rond overlijden

Deze verhaallijn vind je terug in scènes: [12](#), [15](#), [29](#)

Deze verhaallijn kan je gebruiken:

- als een leerling/leerkracht geconfronteerd wordt met een overlijden.

Mogelijke verwerkingsopdrachten bij deze verhaallijn:

- Bovenbouw: een bezoek aan de begrafenisondernemer.
- Alle leeftijden: bezoek aan het kerkhof.
- Fotokadertje laten versieren.
- Kleiwerkje laten knutselen en dit laten bakken bij de pottenbakker.
- Een afscheidsbrief of tekening.
- Een herdenkingshoekje in de klas.

5 – De verhaallijn rond de detective

In scène [18](#), [27](#), [30](#), [400](#) maak je kennis met een mysterieuze figuur.

In scène [19](#), [22](#), [28](#), [50](#) maak je kennis met de detective.

In scène [1000](#) ontdek je dat deze twee eigenlijk één persoon zijn.

Leuke ontdekkingsopdracht voor oudere leerlingen.

6 – De verhaallijn rond zwangerschap

Deze verhaallijn vind je terug in scènes: [9](#), [13](#), [26](#), [30](#), [65](#)

Deze verhaallijn is leuk om te gebruiken:

- bij een zwangerschap.
- bij een geboorte.

In de kleuterklas kan gewerkt worden rond het thema 'De baby'.

Activiteiten als verwerking van deze verhaallijn:

- Ouder en baby in de klas uitnodigen voor een verzorgings- of eetmoment.
- Attentie knutselen voor de baby en de familie.
- Een hoek met babyspeelgoed in de klas. Het is leuk om dit in een babybox of spijlenbedje te doen.
- Fruitpap maken en smullen.

7 – De verhaallijn rond de man met de smartphone

Deze verhaallijn speelt zich af in volgende scènes: [6](#), [21](#), [30](#), [45](#), [50](#), [65](#), [75](#), [85](#), [90](#), [200](#), [1000](#)

Deze verhaallijn is te gebruiken bij lessen mediawijsheid in de bovenbouw.

Het belang van echte communicatie en echte beleving van momenten komt sterk naar voor in deze verhaallijn.

Mogelijke opdracht: de leerlingen observeren smartphonegebruik in hun dagelijks leven (thuis- en in het straatbeeld). Achteraf worden hun observaties besproken in de klas.

Leerkracht stelt vragen: Vind je dat veilig? Vond je dat fijn? Waarvoor denk je dat de smartphone op dat moment werd gebruikt?

8 – De verhaallijn rond de gevangenis

Deze verhaallijn vind je terug in volgende scènes: 7, 18, 23, 24, 26, 27, 28, 30, 45, 50, 85, 135

Deze verhaallijn kan gebruikt worden:

- Rond een ludiek thema 'kleine boef'.
- Maar jammer genoeg gebeurt het ook wel dat een ouder van een kind in de gevangenis belandt. Mogelijk maakt deze scène het wat bespreekbaar.

9 – De verhaallijn rond de klasknuffel

Deze verhaallijn vind je terug in volgende scènes: 1, 17, 19, 24

Deze verhaallijn kan gebruikt worden bij kleuters:

- om afspraken te maken omtrent de klasknuffel die met de kleuters mee gaat naar huis.
- wanneer de klasknuffel van een bepaalde klas zoek raakt.
- om spelletjes met de klasknuffel te introduceren.

10 – AAN DE SLAG

Ga op zoek naar leuke afbeeldingen en filosofische vragen uit het boek.

Bij kleuters best losse kaartjes maken van enkele afbeeldingen die ze bij de hand kunnen houden terwijl ze aan het zoeken zijn, dat is evidentier dan steeds te moeten terug bladeren.

Bij leerlingen vanaf de tweede graad kan er zeker eens worden stilgestaan bij de filosofische vragen. Het is ook leuk om de leerlingen kort hun antwoorden te laten noteren en eventueel later, bijvoorbeeld als ze de basisschool verlaten, terug te geven.

Hopelijk heb je na het bekijken van het boek, het lezen van de verhaallijn rond Thomas en het doornemen van deze lesbrief zin gekregen om met dit boek aan de slag te gaan.

Bovendien is er nog veel meer te ontdekken.

Voor iedereen is er iets, want **IEDEREEN TELT MEE!**

Lannoo

Kasteelstraat 97, 8700 Tielt
T 0032 (0)51 42 42 11
info@lannoo.be

www.lannoo.com
www.de-leukste-kinderboeken.com